

Posudek vedoucího práce na práci Magdaleny Ulipové
„Chvalozpěv stvoření sv. Františka z Assisi“

Ve své bakalářské práci se Magdalena Ulipová zaměřila na interpretaci patrně nejslavnějšího hymnu sv. Františka z Assisi *Chvalozpěv stvoření* neboli *Píseň bratra slunce* (*Laudes creaturarum*). Jejím cílem bylo podat takový výklad, který by osvětlil nejasná a pro moderního člověka vesměs nesrozumitelná místa, a to v kontextu jiných Františkových spisů, jeho života a též vybraných míst *Starého* a *Nového zákona*. Autorka tak kombinuje jak intertextový tak intratextový přístup, a text vykládá více méně formou souvislého komentáře, když určuje jeho strukturu a hlavní tematické celky, postuluje vztahy mezi nimi a ukazuje jejich vazby zejména k deuterokanonickému přídatku ke knize *Daniel* s názvem *Tři mládenci v peci ohnivě* a *Žalmu* 148. V závěru práce potom autorka aktualizuje vybrané motivy hymnu za pomoci encykliky *Laudato si'* papeže Františka v kontextu současného ekologického myšlení a hrozící ekologické krize.

K povinnostem vedoucího patří vyzdvihnout zejména silné stránky předkládané práce: zde předně oceňuji, že práce je po mém soudu průkopnická čili v českém prostředí neexistuje žádný srovnatelný text, který by se snažil vyložit či komentovat patrně nejslavnější Františkův text a též jedno ze zakládajících děl italské literatury (hymnus byl původně napsán v umbrijském dialektu a teprve následně přeložen do latiny); česky máme k dispozici pouze dva překlady, z nichž jeden je navíc sekundární. Práce má dále velmi přehlednou strukturu, skvěle zvládnutou formální stránku a příkladně vypracovanou bibliografii. Zvláštní ocenění zasluhuje též bibliografická rešerše, kde autorka byla ve značné míře odkázána sama na sebe a na své zdroje: nicméně podařilo se jí shromáždit patrně všechnu relevantní literaturu v češtině a poměrně reprezentativní výběr prací v angličtině. Vlastní interpretace plně odpovídá bakalářskému stupni studia, je vypracována korektně, autorka věcně argumentuje, logicky vyvozuje závěry a dokládá po mém soudu všechny teze, které předkládá.

Závěry, k nimž autorka dochází, po mém soudu nejsou triviální: zejména oceňuji zohlednění rozdílu mezi středověkým konceptem stvoření, který byl v novověku přeznačen jakožto příroda, jejímž jest člověk — podle myslitelů jako F. Bacon ale i R. Descartes, pánem a vládcem. Právě zde je možno patrně hledat kořen proměny rozumění místa člověka v kosmu, jež se v pozdním novověku začal ukazovat mimo jiné jakožto ekologická krize. Františkův text, v interpretaci encykliky *Laudato si'* nám samozřejmě nenabízí východisko, nicméně ukazuje, že lze místo člověka v kosmu chápat i jinak a že jsoucno či příroda nemusí být pro člověka nutně pouze zásobárnou sil a energií.

Jsem si samozřejmě vědom toho, že práce má určité nedostatky: předně je evidentní, že vedle latinské *Vulgaty* představují významný kontext, na jehož pozadí je třeba hymnu rozumět, též liturgické texty Františkovy doby včetně breviáře. Jelikož ovšem ve stoletích po Františkově smrti proběhla celá řada liturgických reforem, bylo by třeba nejprve dohledat a zrekonstruovat, jaké texty se ve Františkově době užívaly, což už není triviální a přesahuje nároky kladené na bakalářskou práci. Pokud by ale autorka tento rozměr třebas někdy později doplnila, myslím, že by bylo možno text po dalších úpravách publikovat.

Zejména vzhledem k tomu, že práce vznikala v lockdownu, kdy byly zavřené knihovny, neměla autorka možnost konzultovat některé recentní biblické komentáře: v práci se to po mém soudu nakonec příliš neprojeví, nicméně minimálně *Malý Stuttgartský komentář k Novému zákonu: První list Korintánům* by bylo vhodné vyměnit za mnohem kvalitnější TICHÝ, LADISLAV. *První list Korintským*. 1. vydání. vyd. Praha: Centrum biblických studií AV ČR a UK v Praze ve spolupráci s Českou biblickou společností, 2019. 248 s. ISBN 978-80-7545-079-1.

Práce je rozhodně psaná s velkým zaujetím, a navíc byla autorka — vzhledem k tomu, že se necítím být odborníkem na františkánskou spiritualitu, kterou znám spíše pouze

zprostředkovaně skrze četbu Danta — odkázána sama na sebe v mnohem větší míře, než jak tomu bývá u bakalářských prací, jež vedu. Výsledek mě ovšem velmi příjemně překvapil a nebojím se říci, že i nadchnul. Práci proto hodnotím jako výbornou.

V Kladně 1. května 2021

Josef Kružík